(ii) *re*: Appointment of a Committee to review the working of the co-operatives, etc.

Sri S. KARIYAPPA (Kanakapura).—I move the following resolution :

"That this Assembly is of the opinion that in order to make the work of the Co-operatives more effective and purposeful, an enquiry Committee be appointed for reviewing the work of the Co-operatives and to pin-point the defects and to suggest elaborate modes of improvement."

MADAM SPEAKER.—Resolution moved :

"That this Assembly is of the opinion that in order to make the work of the Co-operatives more effective and purposeful, an enquiry Committee be appointed for reviewing the work of the Co-operatives and to pin-point the defects and to suggest elaborate modes of improvement."

†ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಅಂದೋಳನವನ್ನು ನಮ್ಮದೇಶಕ್ಕೆ ತಂದು ಸುಮಾರು ಅರ್ಧಶತಮಾನ ಕೂಡ ಏಾರಿದೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಒಂದು ಆಂದೋಳನವನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡರಾಯಿತು. ಇದನ್ನು ತಂದಾಗ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಸಮಾಜದಲ್ಲರತಕ್ಕ ಆರ್ಥಿಕ ಏರುಪೇರುಗಳು ಬಹಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಎನ್ನುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟು ಕೊಂಡು ಇದನ್ನು ತಂದರು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ದೊರೆಯುತಕ್ಕ ಫಲ ಮಾತ್ರ ವಿಪರೀತಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಚಳುವಳಿಯಿಂದ ನಮ್ಮದೇಶಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪ್ರಯೋಜನ ಆಗುವುದು ಉಂಟು. ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮಗೊಳ್ಳುವುದು ಉಂಟು. ನಾವು ಯಾವ ಒಂದು ಸಮಾಜವಾದ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆಯೋ ಆ ಸಮಾಜವಾದದ ಬಹು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಹಕಾರಿ ಆಂದೋಳನದಿಂದ ಸಾಧಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಇಂಥಾ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಸಮಾಜವಾದ ತತ್ವವನ್ನು ಹಲವಾರು ದೊಡ್ಡವರು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕಾದ್ದು ಮೂರ ಅಂಶಗಳು. ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆ, ಉಳುವುದಕ್ಕೆ ಹೊಲ, ಇಲ್ಲದೇಹೋದರೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸ, ಮೈಗೆ ಬಟ್ಟೆ, ಇಷ್ಟು ಇದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಯಾವುದೂ ಬೇಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಷ್ಟು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಇದ್ದರೆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಮಾಧಾನ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಏರ್ಪಾಟು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಸಹಕಾರಿ ಆಂದೋಳನ ಬಹಳ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುವುದು ಎಂದು ನಾವು ಈ ಸಹಕಾರಿ ಆಂದೋಳನವನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ತಂದೆವು. ಆದರೆ ಅದು ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಗುರಿಯನ್ನು ಮುಟ್ಟಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಹಲವಾರು ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ನಮಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪ್ರಾಪ್ತವಾದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡರಾಯಿತು. ಸಹಕಾರಿ ಆಂದೋಳನವನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರರಾಯಿತು. ಇವುಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಒಂದು ಆರ್ಥಿಕ ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ತರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಲ್ಟಿಪರ್ಪಸ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರರಾಯಿತು. ಅನಂತರ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ, ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ, ಮತ್ತು ಮನುಷ್ಯನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಹಾಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ಬಾಬುಗಳು ಇವೆಯೋ ಆ ಎಲ್ಲಾ ಬಾಬುಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೋಆಪರೇಟೀವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ತರರಾಯಿತು. ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನಡೆಸತಕ್ಕ ಜನಗಳು ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳಾಗಿ ಯಾವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ತರರಾಯಿತೋ ಅವುಗಳನು ಈಡೇರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದೇ ಹೋಯಿತ . ಹಾಗೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಕಾರಣ ಅವುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನೋಡಿ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಕರಿಯಪ್ಪ)

ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬಂದಂತಹ ಅಧ್ಯಕ್ಷರುಗಳು, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಗಳು ಮತ್ತು ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು ಮತ್ತು ಆ ಇರಾಖೆಯವರು ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾರಣರು ಎಂದು ನಾವು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳಿವೆ, ನಾವು ಅದನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದಿದ್ದರೆ, ಮತ್ತು ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದದೆ ಹೋದರೆ, ಅವುಗಳ ಹೇಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ? ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಇಂತಹ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಅಧೋಗತಿಗೆ ಇಳಿದಿವೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ 9 ಸಾವಿರ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಪೈಕಿ 5 ಸಾವಿರ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಇವತ್ತು ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರೆಸಿಡೆಂಟರುಗಳು ದುಡ್ಡನ್ನು ತಿಂದು ತೇಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಸಾವಿರಾರು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ವಿಫಲಗೊಂಡಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳು 10—15 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಜನರಲ್ ಬಾಡಿ ಮೀಟಿಂಗನ್ನು ಕರೆದು ಮಾಡಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯ ಇನ್ಸ್‌ಪೆಕ್ಟರ್‌ಗಳು, ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್‌ರವರಾಗಲಿ ನೋಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳದೆ ಉದಾಸೀನ ಭಾವವನ್ನು ತೋರಿಸಿದುದರಿಂದ ಹೀಗೆ ಅನೇಕ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಟ್ಯಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಿಂದು ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಮಾಡಬೇಕೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಸಣ್ಣ ಹಿಡುವಳಿದಾರರಿಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹಣ ಎಲ್ಲಿಂದ ಕೊಡಬೇಕು? ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ? ಇನ್ನೊಂದು ನ್ಯೂನತೆ ಏನೆಂದರೆ, ಕಾನೂನಿನಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ನ್ಯೂನತೆ. ಇವತ್ತು ಸೊಸೈಟಿಯಲ್ಲಿ ಹಣ ತಿಂದವರು ಹಾಗೂ ಹೀಗೂ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಳ್ಳಿ ಬಿಟ್ಟರೆ, ಈ ಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಆಕ್ಟ್ ಪ್ರಕಾರ ಹೀಗೆ ತಿಂದಂತಹ ಹಣ ಗೋವಿಂದವಾಗಿ ಬಿಡುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ವಾಪಸ್ಸು ಅವರಿಂದ ವಸೂಲು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅವರು ತಿಂದು ಹಾಕಿ ಬಿಟ್ಟು ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಂಡು ಬಿಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾನೂನಿನ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎರಡು ವರ್ಷ ಇರುವಂಥದ್ದನ್ನು 4—5 ವರ್ಷವೆಂದು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಲಿಮಿಟೇಶನ್ ಅವಧಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸದೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಇದೇ ರೀತಿಯ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಕೇಸುಗಳು ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈಗ ಈ ಕೇಸುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹಲವು ಆರ್ಬಿಟ್ರೇಟರ್ಸ್ ಎಂದು ನೇಮಕ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂತಹ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ನ್ಯಾಯವಾದ ತೀರ್ಮಾನವೇ ಎಂದು ಅನುಮಾನ ಬರುತ್ತದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಯೋಜನ ಜನರಿಗೆ ಸಿಗಬೇಕೋ, ಅದು ಸಿಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು 9 ಸಾವಿರದಲ್ಲಿ 5 ಸಾವಿರ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ; ಉಳಿದ 4 ಸಾವಿರ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಹ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳು ಇವೆ. ಇದು ಬಹಳ ವಿಷಾದಕರವಾದ ಸಂಗತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಇದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕಾದರೆ ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಮಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ, ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪರಿಹಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪರ್ಯಾಲೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಸಮಿತಿ ಮಾಡಿ, ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದೇ ಅದರ ಉದ್ದೇಶ. ಇವತ್ತು ನಾವು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಜಮೀನು ಇಲ್ಲದವರಿಗೆ ಜಮೀನು ಹಂಚುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಕೂಡ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಬಹಳ ಇವೆ. ಇವತ್ತು ಜಮೀನು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವನು ಬೇಸಾಯ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅವನಿಗೆ ಬೀಜ ಬೇಕು, ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕು, ಎತ್ತುಗಳು ಬೇಕು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಲಕರಣೆಗಳು ಬೇಕು. ನಾವು ಇವತ್ತು ಜಮೀನು ಹಂಚಿದರೂ ಅವನಿಗೆ ಉಡಿದಾರದಿಂದ ಪುಚ್ಚಗೋಸಿ ತನಕ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಸೊಸೈಟಿಗಳಿಂದ ಹಣ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವು ಇವತ್ತು ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕಾದರೆ, ಜಮೀನು ಹಂಚಬೇಕಾದರೆ, ಸೊಸೈಟಿಗಳ ಪಾತ್ರ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು

ಕೊಂಡು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳನ್ನು ಪುನರ್‌ಜೀವಗೊಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಸೊಸೈಟಿಗಳು ಈಗ ಒಂದು ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿದ್ದು ನಿರ್ನಾಮವಾಗುತ್ತಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿಯಾಗಲಾರದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದುಇದಕ್ಕೆ ಎನ್‌ಕ್ವಾಯರಿ ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ, ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂತಹ ಲೋಪದೋಷಗಳನ್ನು ನಿರಿಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ (ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ).—ಸನ್ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೆ, ಹಿರಿಯ ಸದಸ್ಯರಾದಂತಹ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕರಿಯಪ್ಪನವರು ಏನೊಂದು ಖಾಸಗೀ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮುಂಡನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲಿಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಹನಾಭವತು, ಸಹನೌಭುನಕ್ತು ಎಂದು ಉಪನಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ ಮಾತು ಆದಿ ಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಆ ಮಾತು ಅಲ್ಲೇ ಉಳಿದು ಹೋಯಿತು. ಆಧುನಿಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಈ ಕೋಪರೇಟಿವ್ ಮೂವ್‌ಮೆಂಟ್ ಮತ್ತು ಸೋಶಿಯಲಿಸಂ—ಈ ಎರಡು ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ರೋಬರ್ಟ್ ಓವನ್‌ರವರನ್ನು ನಾವು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸ್ಮರಿಸಬಹುದು. ಇವರು ಸುಮಾರು ಒಂದು ಶತಮಾನದ ಹಿಂದೆ ಇದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿದರು. ಅದೇ ರೀತಿ ಕಮ್ಯುನಿಸ್ಟ್‌ನು ಕಾರ್ಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್‌ರು ಈಗ ಕ್ಯಾರಲ್ ಮಾರ್ಕ್ಸ್ ಆಗಿಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ರೋಬರ್ಟ್ ಓವನ್‌ರವರ ಕಾಲದಿಂದ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಈ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಪದ್ಧತಿಯ ಮೇಲೆ ಒಂದು ಅಂದೋಳನ ಆರಂಭವಾಯಿತು. ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದನಂತರ ಈ ಆಂದೋಳನ ಬಹಳ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಜಾರಿಗೆ ಬಂತು. ಸಮಾಜವಾದದ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಈ ಸಹಕಾರೀ ಆಂದೋಳನದ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ನಂಬಿರತಕ್ಕವರಲ್ಲಿ ನಾವು ಲೋಹಿಯಾ ಸಮಾಜವಾದಿಗಳು ಮೊದಲಿಗರು. ಸಹಕಾರಿ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ನಾವು ಸಜೀವಗೊಳಿಸದೆ ಹೋದರೆ, ಅಥವಾ ಅದು ವಿಫಲವಾದಲ್ಲಿ ಮುಂದಿನ ಹೆಜ್ಜೆಯೇ ''ಕಮ್ಯೂನ್ಸ್'' ಅಂದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಇಲ್ಲದಿರತಕ್ಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಮತ್ತು ಸಮಾಜವಾದ—ಇವುಗಳನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರಗೊಳಿಸಲು ಇರತಕ್ಕಂತಹ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಈ ಸಹಕಾರೀ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಜೀವಂತಗೊಳಿಸಿ ಅವುಗಳು ಆರೋಗ್ಯಕರವಾಗಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವುದು. ಆದರೆ ದುರದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ಇವತ್ತು ಸಹಕಾರ ಎಂಬುದು ಸಾಹುಕಾರ ಎಂಬ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾಗಿ ಬಂದು ನಿಂತಿದೆ. ಇವತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ, ನಮ್ಮ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಸಹಕಾರಕ್ಕಿಂತ ನಿಮ್ಮ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಸಹಕಾರಿಗಳು ಏನಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸುಧಾರಣೆ ಯಾಗಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಬಡ ರೈತ, ಕೂಲಿಗಾರ, ಗೇಣಿದಾರ, ಇವರಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಏನಾದರೂ ಸವಲತ್ತನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದರೆ, ಅಲ್ಲ ಹಿಂದಿನ ಪರಂಪರೆಗಳಿಂದ ಯಾರು ಶ್ರುಟ್ಯಭದ್ರ ಹಿತ ಸಂರಕ್ಷಕರಾಗಿ ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೋ ಅವರೇ ಹೊಸಮುಖವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇವತ್ತು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಅದೇ ಹಳೆಯ ಶಾನುಭೋಗರು, ಅವೇ ಹಳೆಯ ಗೌಡರು. ಆದರೆ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ. ವಿಶೇಷವೇನೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದೂ ಬೇಡ, ಅವರು ಈಚೆಗೆ ಬರುವುದೂ ಬೇಡ. ಬೀದಿ ಮನೆ ತುಳಿದುದು ಸಾಕು. ಇವತ್ತು ಹೊಸ ಜನರಿಗೆ, ಹೊಸ ಆಶಾಭಾವನೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸಹಕಾರಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕೊಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಅವರು ಏನೂ ಹೊಸ ಮುಖವನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಗೋಮುಖ ವ್ಯಾಘ್ರವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬಂದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶ್ರುಟ್ಯಭದ್ರ ಹಿತ ಸಂರಕ್ಷಕರ ಬಗ್ಗೆ ತನಿಖೆ ನಡೆಸಬೇಕು. ತಾವೇ ಇವತ್ತು ಹೊಸದಾದಂಥ ಒಂದು ಶ್ರೀಮಂತ ವರ್ಗವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಿದ್ದೀರಿ. ಹೊಸಬರಿಗೆ ಹೊಸ ಶಕ್ತಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಹೊರತು ಹಳಬರಿಗೆ ಅದು ಬರುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ನೀವು ಏನೂ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಆದರ್ಶವಾದಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಹಾಕಾರಿ ಎಂದೇನಿದೆಯೋ ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮೂಲ ಮಾಡಬೇಕು. ಅರೀತಿಮಾಡಿ ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ಸವಲತ್ತುಗಳನ್ನು ನಿಜವಾದಬಡವರು, ರೈತರು ಯಾರೇ ಇದ್ದರೂ, ಕೂಲಿಗಾರರು ಯಾರೇ ಇದ್ದರೂ, ಹಿಂದುಳಿದವರು ಯಾರೇ ಇದ್ದರೂ ಅವರಿಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅವರಿಗೆ ಸಿಗುವ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ತರಹ ನಿಮ್ಮ ಕಾನೂನು ಅಡ್ಡಿ ಆತಂಕಗಳು ಇರಬಾರದು. ಅದಕ್ಕೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರು ಸಮರ್ಥರಾಗಿರಬೇಕು. ಆದರೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಕರೇ ಸ್ವಾಹಾಕಾರರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಬಡಬಗ್ಗರಿಗೆ ಬಲ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು? ಹೀಗೆ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ

(ಶ್ರೀ ಕೋಣಂದೂರು ಲಿಂಗಪ್ಪ)

ಜನರ ಹಿತವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯಮಾಡಿ ಯಾರು ಮುಖಂಡರು ಇರುತ್ತಾರೋ ಅವರೇ ತಮ್ಮ ಜೇಬನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಾವಿರಗಟ್ಟಲೆ ಲಂಚ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದೂ ಉಂಟು. ನಿಮ್ಮ ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಯವರು ಬೇಕಾದರೆ ಬಡವರು ಯಾರು ಇದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರಲ್ಲಿ ಈ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಮಾಡಲಿ. ನಿಮಗೆ ಎಲ್ಲಿಂದ ಇನ್‌ಫರ್‌ಮೇಷನ್ ಬರುತ್ತದೆ, ನಿಮಗೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಹೇಳುವವರು ಯಾರು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಬಹುದು. ಅವರು ಒಂದು ಮಟ್ಟದ ಜನ. ಎರ್ಲಾ ಬಿಳಿ ಅಂಗಿಗಳವರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಿಜವಾಗಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ಕಷ್ಟ ಹೇಗಿದೆ. ಅವರಿಂದ ಏನು ಉಪಕಾರ, ಅಪಕಾರವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಅಲ್ಲ ನರಿಯಾ ದಂಥ ಜನಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಅಲ್ಲನ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಹೇಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿವೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಬಂದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ಶಿವಮೊಗ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಮಲೆನಾಡಿ ನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಸ್ಥಿತ್ತು, ಹಣ ಕೇವಲ ಕೆಲವರ ಪಾರಾಗಿದೆ. ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ಏನು ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ಕೇವಲ ಅವರ ಒಂದು ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೊಳಗಾಗಿ, ಬಲಿಯಾಗಿ ಮತ್ತೆ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬಿಡುತ್ತೀರಿ. ಇದು 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಬಂದಿರುವುದು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸರ್ಕಾರ ಬಂದು ಇವತ್ತಿನವರೆಗೂ ಇದೇ ತರಹದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಹೊಸದೇನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ? ಸಹಕಾರಿ ಆಂದೋಳನವೇನಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಹೊಸ ಜೀವನವನ್ನು ತುಂಬುವವರೆಗೆ ಸಮಾಜವಾದವನ್ನು ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ಕೊಳೆಯನ್ನು ತೊಳೆಯಿರಿ. ಹೊಸ ಸೂಪರ್‌ವೈಜರನ್ನು ಇಡಿ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೆ ಅಲ್ಲ ಅವಕಾಶಕೊಡಿ. ಕಂತುಗಳನ್ನು ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡಿ, ಮೆಂಬರ್‌ಷಿಪ್ ಫೀ ಕಡಿಮೆಮಾಡಿ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ, 5 ರೂಪಾಯಿ ಇಡಿ, ಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನೂ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿ. ಆದರೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಆಕ್ಟನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳನಂತರ ಎಷ್ಟೇ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾದರೂ ಕೇಳಬಾರದೆಂಬ ಕ್ಲಾಜನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿ. ಯಾವ ಮನುಷ್ಯನೇ ಆಗಲಿ ಅಲ್ಲನ ಹಣವನ್ನು ದುರುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡರೂ ಅವನ ಸ್ಥಿತ್ತಿನ ಮೇಲೆ, ಹಾಗೂ ಅವನ ಆಸ್ತಿ ಮೇಲೆ ಜಪ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇತರರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮವನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕೇವಲ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿನ ತನಿಖಾಧಿಕಾರಿಗಳು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶ ರಾದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ನಿಮ್ಮ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಒಳ್ಳೆಯವರು ಸಿಕ್ಕಿದ್ದಾರೆ. ಬರೀ ಒಳ್ಳೆಯತನದಿಂದ ಇದನ್ನು ರಿಪೇರಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರದವರ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಠೋರತೆ ಬೇಕು. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಇವತ್ತು ಇದುವರೆಗೆ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೋಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಅನ್ಯಾಯಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಶೇಷವಾದಂಥ ನ್ಯಾಯಾಲಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಸಹಕಾರಿ ಆಂದೋಳನ ಜೀವಂತವಾಗಿ ಇರ ಬೇಕಾದರೆ, ಏನೇನು ಹೊಸ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನುಮ್ಮನೆ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಬಾರದು. ಹಿರಿಯ ನದನ್ಯರಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಕರಿಯಪ್ಪನವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ತನಿಖಾ ನಮಿತಿಯನ್ನು ಕೂಡಲೇ ನೇಮಿನಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದನ್ನು ನೇಮಿನುವುದರ ಮೂಲಕ,ಈಗ ಕೊಳೆತುಹೋಗಿರತಕ್ಕ ಸಹಕಾರಿ ಆಂದೋಳನ ಏನಿದೆಯೋ ಅದಕ್ಕೆ ಪುನರ್ಜನ್ಮ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ, ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿನುತ್ತೇನೆ.

MADAM SPEAKER.—The House will now adjourn and meet tomorrow again at 1 P. M.

The House adjourned at Six of the Clock to meet at One of the Clock on Friday the 21st July 1972.

WD 18262—GPB—600—15-2-1973